

HE 133/2007 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi satovahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Satovahinkojen korvaamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viljelmäkohtainen satovahinkokorvaus voitaisiin maksaa sellaisena epäsuotuisien sääolojen aiheuttamista menetyksistä maksettavana tukena, jonka maksaminen ei enää edellyttäisi valtiontuki-ilmoituksen tekemistä komissiolle ennen korvausten maksamista.

Lisäksi lain säännöksiä ehdotetaan yhdenmukaistettaviksi muiden maatalouden tukimuotoja koskevien säännösten kanssa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Poikkeuksellisista luonnonolosuhteista aiheutuneista satovahingoista johtuvia taloudellisia menetyksiä on korvattu valtion varoista viljelijöille 1950 -luvulta alkaen. Satovahinkojen korvaamisesta säädettiin ensimmäisen kerran lailla vuonna 1975, jolloin satovahinkojen korvaamisesta annettu laki (530/1975) tuli voimaan. Nykyisin voimassa oleva satovahinkojen korvaamisesta annettu laki (1214/2000), jäljempänä satovahinkolaki, tuli voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2003. Lailla kumottiin aiemmin voimassa ollut satovahinkojen korvaamisesta annettu laki.

Satovahinkolain nojalla voidaan valtion varoista maksaa korvausta Suomessa maa- ja puutarhataloutta harjoittavalle viljelijälle pelto- ja puutarhakasveille aiheutuneista satovahingoista. Satovahinkolain nojalla korvausta voidaan maksaa hallan, raesateen, kaatosateen, rajuilman, poikkeuksellisten tulvien tai muun vastaavan viljelijästä riippumattoman poikkeuksellisen suuren luonnonolojen vaihtelun aiheuttamasta vahingosta kasvavalle tai korjuuvaiheessa olevalle sadolle. Korvausta voidaan maksaa myös poikkeuksellisten talvehtimisolosuhteiden talvehtivalle kasville aiheuttamista vahingoista sekä poikkeuksellisen tulvan tai poikkeuksellisen runsaiden sateiden aiheuttaman märkyyden vuoksi kylvämättä jäämisestä aiheutuneista vahingoista.

Satovahinkojen korvaamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (270/2003) säädetään siitä, mille kasvilajeille aiheutuneet vahingot voivat olla satovahinkokorvauksen piirissä. Puutarhakasvien osalta satovahinkokorvausta voidaan maksaa ainoastaan puutarhakasvien sopimusviljelyssä kirjallisen viljelysopimuksen perusteella viljelijälle tuotteille. Satovahinkolain mukaan viljelmäkohtainen satovahinko lasketaan vähentämällä viljelmän normisadon arvosta vahinkovuoden sadon arvo. Viljelijälle maksettavasta satovahinkokorvauksesta vähennetään viljelijän omavastuuosuus, joka on 30 prosenttia viljelmän normisadon arvosta.

Satovahinkokorvauksia voidaan maksaa myös yleiskorvauksina silloin kun vahingot

ovat sattuneet laajalla, maantieteellisesti selvästi rajattavalla alueella. Yleiskorvauksen maksamisesta perusteista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Yleiskorvauksen maksaminen on kuitenkin varsin harvinaista. Viimeksi yleiskorvauksia on maksettu vuonna 1998 nurmen ja rukiin viljelyalan perusteella.

Satovahinkokorvaushakemus tehdään kirjallisesti sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella viljelmän talouskeskus sijaitsee. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on tehtävä satovahinkojen arviointi mahdollisimman pian satovahinkokorvaushakemuksen vireille tulon jälkeen. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätökseen saa hakea muutosta tekemällä kirjallinen oikaisuvaatimus alueen työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätöksestä saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Satovahinkokorvausten suorittamista varten valtion talousarvioon otetaan vuosittain 3,4 miljoonan euron suuruinen määräraha, joka on budjettiteknisesti kolmevuotinen siirtomääräraha. Satovahinkokorvaukset kuuluvat maatalouden valtiontukien piiriin ja niistä on tehtävä ilmoitus Euroopan komissiolle ennen maksatuksen toimeenpanoa.

2 Ehdotetut muutokset

Vuoden 2007 alusta lukien Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat voineet maksaa satovahinkokorvauksia myös perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 1857/2006, jäljempänä ryhmäpoikkeusasetus, 11 artiklan mukaisena epäsuotuisien sääolojen aiheuttamista menetyksistä maksettavana tukena. Jos satovahinkokorvauksia maksetaan edellä

mainitun ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan säännösten nojalla, komissiolle ei tarvitse tehdä valtioneuvoston ilmoitusta ennen satovahinkokorvausten maksatuksen toimeenpanoa. Ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisen edellytyksenä on, että jäsenvaltion kansalliset säännökset muutetaan ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisiksi.

Satovahinkolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viljelmäkohtaiset satovahinkokorvaukset voitaisiin maksaa ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena, jolloin edellä tarkoitettut satovahinkokorvaukset voitaisiin maksaa viljelijöille huomattavasti nykyistä nopeammin. Yleiskorvaukset jäisivät kuitenkin jatkossakin valtioneuvoston ilmoitusvelvollisuuden piiriin, koska ne eivät täytä ryhmäpoikkeusasetuksen edellytyksiä. Kasvilajien yksikköhintaa sekä normisatoa koskevat säännökset ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan ryhmäpoikkeusasetuksen vastaavia säännöksiä.

Satovahinkolain mukaisten korvausten alentamista ja epäämistä koskevia säännöksiä ehdotetaan tarkennettavaksi ja muutettavaksi nykyistä yksiselitteisemmäksi. Lisäksi satovahinkolakia ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi tietyiltä osin muita maataloustukia koskevien säännösten kanssa.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole valtioneuvostollisia vaikutuksia.

Satovahinkokorvausten saajan kannalta ehdotettu muutos viljelmäkohtaisten satovahinkokorvausten maksamisesta ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla merkitsisi huomattavaa korvausten maksuaikataulun nopeutumista verrattuna nykyiseen tilanteeseen, jossa korvausten maksamisesta tehdään valtioneuvoston ilmoitus. Ehdotetun muutoksen jälkeen satovahinkokorvaukset voitaisiin maksaa korvauksen saajille jopa useita kuukausia nykyistä aikaisemmin.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksen valmistelun aikana on kuultu Satovahinkoneuvottelukuntaa. Esityksestä on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Maaseutuvirastolta, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselta, työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastoilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC:ltä, Puutarhaliitto ry:ltä, Luomuliitto ry:ltä ja Maaseudun kehittäjät ry:ltä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Soveltamisala. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viljelmäkohtainen satovahinkokorvaus voitaisiin maksaa ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan mukaisena epäsuotuisien sääolojen aiheuttamista menetyksistä maksettavana tukena. Tällöin satovahinkokorvauksen maksaminen ei enää edellyttäisi komission ennakkohyväksyntäprosessia kuten voimassa olevassa valtioneuvoston ilmoitusmenettelyssä. Yleiskorvaus ei täytä ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisen edellytyksiä, mistä johtuen yleiskorvaus jäisi edelleen valtioneuvoston hyväksymismenettelyyn piiriin.

2 §. Satovahinkokorvaus. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että satovahinkokorvausta voitaisiin maksaa siinä tapauksessa, että sato ei kelpaisi mihinkään kaupalliseen käyttötarkoitukseen. Tällöin korvauskelpoisilta kasvuohkoilta korjattu elintarvikkeeksi tai rehuksi kelpaamaton sato voitaisiin esimerkiksi hävittää omalla tilalla polttamalla, mikä ei ole voimassa olevan lain mukaan mahdollista.

6 §. Kasvilajien yksikköhinnat. Pykälän säännöstä satovahinkolaskelmissa käytettävien sadon yksikköhintojen määräytymisperusteista ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan a alakohdan säännöstä. Tällöin satovuoden yksikköhinnat määräytyisivät kyseisen kalenterivuoden aikana saatujen keskimääräisten myyntihintojen mukaan. Samaa laskutapaa käytettäisiin sekä määrättäessä yksikköhintaa vahinkovuoden sadon arvon laskemista varten että määrättäessä yksikköhintaa satovahinkolaskelmissa käytettävien vertailuvuosien sadolle. Voimassa olevan lain mukaan yksikköhinta määrätään ensisijaisesti vahinkovuotta edeltäneen vuoden toteutuneen markkinahinnan mukaan, mutta markkinahintojen myöhempi kehitys voidaan myös ottaa huomioon yksikköhintaa määrättäessä. Ehdotettu muutos tarkentaisi yksikköhinnan määräytymisperusteita nykyiseen tilanteeseen verrattuna.

7 §. Normisato. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että normisato olisi vahinkovuotta edeltäneiden viiden vuoden satomäärien aritmeettinen keskiarvo, jota laskettaessa ei kuitenkaan otettaisi huomioon suurinta eikä pienintä satomäärää. Jos tietoa satomäärästä ei ole käytössä viideltä vuodelta, käytettäisiin edeltäneiden kolmen vuoden satomäärien aritmeettista keskiarvoa. Ehdotettu muutos vastaa ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan b alakohtaa. Voimassa olevan lain mukaan normisato lasketaan viiden edeltävän satovuoden satotilastojen aritmeettisena keskiarvona, mutta laskemistavasta voidaan poiketa, jos poikkeamiseen on erityinen syy tai jos tarvittavia satotilastoja ei ole käytettävissä. Ehdotettu muutos määritteli tarkemmin tilanteen, jossa viiden edeltävän satovuoden käytöstä laskennan perusteena voitaisiin poiketa ja miten laskenta tällöin tehtäisiin.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuviraston ei enää tarvitsisi antaa vuosittain määräyksiä normisadosta kasvilajeittain sellaiselle normisatoalueelle, jolle luotettavia satomäärätilastoja ei ole käytettävissä. Ehdotettu muutos on perusteltu sen vuoksi, että kaikkien korvattavien kasvien, esimerkiksi rapsin ja tarhahehneen, osalta ei ole mahdollista määrätä normisatoa kaikille normisatoalueille, koska tiettyjä korvattavia lajeja ei viljellä pohjoisilla alueilla.

8 §. Viljelmäkohtainen satovahinkokorvaus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että talvehtimisvahingon kärsineen kasvuston rikkomisen ja uudelleen kylvämisen sekä kesannoksi jättämisen lisäksi vaihtoehtona olisi vahinkolohkon jättäminen hoidetuksi viljelemättömäksi pelloksi. Hoidettulla viljelemättömällä pellolla tarkoitetaan tuotantoon käyttämättömiä peltoja. Edellä mainittu pellonkäyttömuoto on nykyisin mahdollinen vaihtoehto vahinkolohkojen hoidossa, mistä johtuen tätä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi satovahinkolakiin.

Pykälän 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että talvehtimisvahinkojen osalta satovahinkohakemus olisi tehtävä viimeis-

tään kesäkuun 15 päivänä. Viljelijä voi eri maataloustukijärjestelmissä ilmoittaa kylvöalojen muutoksista 15 päivään kesäkuuta saakka, minkä jälkeen kasvulohkoille ilmoitettuja kasvilajeja ei voi ilman erityistä syytä muuttaa. Viljelijän tulee siten päättää kesäkuun 15 päivään mennessä, jättääkö hän talvehtineen kasvuston ennalleen vai vaihtaako hän kasvulohkon kasvilajia. Koska muutoksia kasvulohkon kasvilajista ei voi tehdä 15 päivän kesäkuuta jälkeen, olisi perusteltua muuttaa myös satovahinkokorvaushakemuksen viimeinen jättämispäivä nykyisestä kesäkuun 30 päivästä kesäkuun 15 päiväksi. Lisäksi momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana säännös viranomaisesta, jolle hakemus jätetään, koska asiasta säädetään voimassa olevan lain 10 pykälässä.

9 §. Yleiskorvaus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yleiskorvauksen maksaminen ei saisi johtaa ryhmäpoikkeusasetuksen 19 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin ylikorvauksiin kenenkään korvauksensaajan osalta. Mainitussa artiklassa säädetään siitä, millä tavoin ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnetty tuki ei saa kasautua ja mitkä ovat tuen enimmäismäärät. Suomen satovahinkokorvausjärjestelmässä ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisten tukien enimmäismäärä voisi teoriassa ylittyä ainoastaan siinä tapauksessa, että satovahinkokorvauksia maksettaisiin myös lain tarkoittamina yleiskorvauksina. Tästä johtuen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisten korvausten enimmäismäärästä ei ole tarpeen säätää muutoin kuin yleiskorvauksen yhteydessä.

13 §. Korvauksen alentaminen ja epäämminen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että korvauksen alentamis- ja epäämisperusteena voisi olla vahinkoon ta-

hallisesti tai huolimattomuudesta myötävai-kuttamisen lisäksi se, että viljelyä on harjoitettu kasvupaikalla, joka on kunnoltaan tai sijainniltaan kyseiselle viljelykasville sopimaton. Tällöin korvauksen alentamisen tai epäämisen perusteena voisi olla esimerkiksi pellon puutteellinen kuivatus tai erityisen hallanarkojen kasvien kasvattaminen lohkoilla, joilla hallaa esiintyy toistuvasti. Myös esimerkiksi kasvulohkon ojitus tulisi olla mitoitettu tavanomaiselle sademäärälle.

Kunnoltaan tai sijainniltaan sopimattoman kasvupaikan ominaisuudet vaihtelevat viljelykasveittain, joten arvio tulisi tehdä kunkin kasvulohkon ominaisuuksien ja viljelykasvin asettamien vaatimusten perusteella. Korvausta voitaisiin alentaa tai se evätä esimerkiksi silloin, kun tietyllä kasvulohkolla viljeltävälle kasville haetaan useana peräkkäisenä vuonna korvausta saman syyn perusteella sen sijaan, että viljelykasvia tai viljelytekniikkaa muutettaisiin. Tällainen tilanne voisi olla muun muassa herukoiden, avomaankurkun tai muiden kylmässä vioittuvien kasvien jatkuva viljely hallanaroiksi todetuilla kasvulohkoilla. Kasvulohkon kunto voitaisiin katsoa sopimattomaksi esimerkiksi sellaisessa tapauksessa, jossa pellon kuivatus on puutteellisesti hoidettu eli kasvulohkon ojitus ei ole mitoitukseltaan tai kunnoltaan riittävä tavanomaiselle sademäärälle.

2 Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

satovahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan satovahinkojen korvaamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1214/2000) 1 §, 2 §:n 2 momentti, 6 §, 7 §:n 1 ja 4 momentti, 8 §:n 1 ja 5 momentti, 9 § sekä 13 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §, 7 §:n 1 ja 4 momentti sekä 8 §:n 5 momentti laissa 434/2007, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Valtion varoista voidaan maksaa satovahinkokorvauksina viljelmäkohtaista korvausta ja yleiskorvausta sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Viljelmäkohtaiset korvaukset voidaan maksaa perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 1857/2006 11 artiklan mukaisena epäsuotuisien sääolojen aiheuttamista menetyksistä maksettavana tukena.

2 §

Satovahinkokorvaus

Tässä laissa satovahingolla tarkoitetaan sadolle aiheutunutta määrällistä vahinkoa. Satovahinkokorvausta voidaan maksaa myös, jos sadolle on 1 momentissa tarkoitettusta syystä aiheutunut sellainen vahinko, ettei sato heikentyneen laatunsa vuoksi kelpaa mihinkään kaupalliseen käyttötarkoitukseen.

6 §

Kasvilajien yksikköhinnat

Maaseutuvirasto antaa vuosittain määräykset tämän lain mukaan korvattavien satovahinkojen arvioinnissa käytettävien kasvilajien yksikköhinnoista satovahinkoneuvottelukuntaa kuultuaan. Yksikköhinnat määrätään vastaamaan kyseisen satovuoden aikana saatuja keskimääräisiä myyntihintoja.

7 §

Normisato

Kasvilajin *normisadolla* tarkoitetaan normisatoalueella saatua keskimääräistä vuosisatoa pinta-alayksikköä kohti. Normisato on vahinkovuotta edeltäneiden viiden vuoden satomäärien aritmeettinen keskiarvo, jota laskettaessa ei oteta huomioon suurinta eikä pienintä satomäärää. Jos tietoa viiden vuoden satomäärästä ei ole käytettävissä, normisato lasketaan vahinkovuotta edeltäneiden kolmen vuoden satomäärien aritmeettisena keskiarvona.

Normisatojen määräämistä varten valtakunta jaetaan normisatoalueisiin, jotka vastaavat työvoima- ja elinkeinokeskusten toimialueita. Maaseutuvirasto antaa kutakin

vuotta koskevat määräykset normisadoista kasvilajeittain.

8 §

Viljelmäkohtainen satovahinkokorvaus

Viljelmäkohtainen satovahinko lasketaan vähentämällä viljelmän normisadon arvosta vahinkovuoden sadon arvo. Jos poikkeuksellisten talvehtimisolosuhteiden johdosta talvehtimisvahingon kärsinyt kasvusto rikotaan ja kylvetään uudelleen tai jätetään kesannoksi tai hoidetuksi viljelemättömäksi pelloksi, viljelmäkohtaista satovahinkoa laskettaessa otetaan kuitenkin huomioon vain 30 prosenttia asianomaisen kasvin normisadon arvosta tuhoutuneella viljelyalalla. Tarkempia säännöksiä talvehtimisvahingon korvaamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettua korvausta on haettava ennen kuin sadonkorjuu vahinkoalalla aloitetaan. Jos vahinko on todettavissa vasta satoa korjattaessa, hakemuksen voi tehdä sadonkorjuun yhteydessä. Hakemus on kuitenkin tehtävä hyvissä ajoin ennen satovahinkoa kärsineen kasvulohkon sadonkorjuun päättymistä. Sadonkorjuun jälkeen tehdyn hakemuksen perusteella korvausta ei myönnetä. Talvehtimisvahinkojen osalta hakemus on tehtävä ennen vahingoittuneen kasvuston rikkomista ja viimeistään vahingon ilmenemistä seuranneen kesäkuun 15 päivänä. Maaseutuvirasto voi antaa mää-

räyksiä korvausta haettaessa noudatettavasta menettelystä.

9 §

Yleiskorvaus

Jos vahinko on aiheutunut laajalla, maantieteellisesti selvästi rajattavalla alueella, valtioneuvoston asetuksella säädettävillä perusteilla voidaan maksaa vahinkoa kärsineille viljelijöille yleiskorvauksia. Tällaiset korvaukset eivät saa johtaa 1 §:ssä tarkoitetun komission asetuksen 19 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin ylikorvauksiin kenenkään korvauksensaajan osalta.

13 §

Korvauksen alentaminen ja epääminen

Satovahinkokorvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos korvauksen hakijan puolella on tahallisesti tai huolimattomuudesta myötävaikutettu vahinkoon tai jos viljelyä on harjoitettu kasvupaikalla, joka on kunnoltaan tai sijainniltaan kyseiselle viljelykasville sopimaton.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Kimmo Tiilikainen*

Laki**satovahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan satovahinkojen korvaamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1214/2000) 1 §, 2 §:n 2 momentti, 6 §, 7 §:n 1 ja 4 momentti, 8 §:n 1 ja 5 momentti, 9 § sekä 13 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 §, 7 §:n 1 ja 4 momentti sekä 8 §:n 5 momentti laissa 434/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Valtion varoista voidaan maksaa satovahinkokorvauksina viljelmäkohtaista korvausta ja yleiskorvausta sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Valtion varoista voidaan maksaa satovahinkokorvauksina viljelmäkohtaista korvausta ja yleiskorvausta sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. *Viljelmäkohtaiset korvaukset voidaan maksaa perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 1857/2006 11 artiklan mukaisena epäsuotuisien sääolojen aiheuttamista menetyksistä maksettavana tukena.*

2 §

2 §

*Satovahinkokorvaus**Satovahinkokorvaus*

Tässä laissa satovahingolla tarkoitetaan sadolle aiheutunutta määrällistä vahinkoa. Satovahinkokorvausta voidaan maksaa myös, jos sadolle on 1 momentissa tarkoitettusta syystä aiheutunut sellainen vahinko, ettei sato heikentyneen laatunsa vuoksi kelpaa mihinkään käyttötarkoitukseen.

Tässä laissa satovahingolla tarkoitetaan sadolle aiheutunutta määrällistä vahinkoa. Satovahinkokorvausta voidaan maksaa myös, jos sadolle on 1 momentissa tarkoitettusta syystä aiheutunut sellainen vahinko, ettei sato heikentyneen laatunsa vuoksi kelpaa mihinkään *kaupalliseen* käyttötarkoitukseen.

6 §

Kasvilajien yksikköhinnat

Maaseutuvirasto antaa määräykset vuosittain tämän lain mukaan korvattavien kasvilajien yksikköhinnoista käytettäväksi satovahinkojen arvioinnissa. Yksikköhintana pidetään interventiohintaa tai vahinkovuotta edeltäneenä vuonna toteutunutta markkinahintaa, jolloin voidaan ottaa huomioon myös markkinoiden myöhempi kehitys. *Jos interventio- tai markkinahintaa ei ole, Maaseutuvirasto antaa määräykset yksikköhinnoista satovahinkoneuvottelukuntaa kuultuaan. Yksikköhintaa määrättäessä voidaan ottaa huomioon kasvilajille maksettava tuotantotuki.*

7 §

Normisato

Kasvilajin *normisadolla* tarkoitetaan normisatoalueella saatua keskimääräistä vuosisatoa pinta-alayksikköä kohti. Normisato lasketaan vahinkovuotta edeltäneiden viiden vuoden satotilastojen perusteella aritmeettisena keskiarvona. Tästä laskemistavasta voidaan poiketa, jos poikkeamiseen on erityinen syy tai jos tarvittavia satotilastoja ei ole käytettävissä.

Normisatojen määräämistä varten valtakunnan alue jaetaan normisatoalueisiin, joi-
na pidetään työvoima- ja elinkeinokeskusten toimialueita. Maaseutuvirasto antaa vuosittain määräykset normisadoista kasvilajeittain *kul-
lekin normisatoalueelle.*

8 §

Viljelmäkohtainen satovahinkokorvaus

Viljelmäkohtainen satovahinko lasketaan vähentämällä viljelmän normisadon arvosta vahinkovuoden sadon arvo. Jos poikkeuksellisten talvehtimisolosuhteiden johdosta talvehtimisvahingon kärsinyt kasvusto rikotaan

6 §

Kasvilajien yksikköhinnat

Maaseutuvirasto antaa vuosittain määräykset tämän lain mukaan korvattavien satovahinkojen arvioinnissa käytettävien kasvilajien yksikköhinnoista satovahinkoneuvottelukuntaa kuultuaan. Yksikköhinnat määrätään vastaamaan kyseisen satovuoden aikana saatuja keskimääräisiä myyntihintoja.

7 §

Normisato

Kasvilajin *normisadolla* tarkoitetaan normisatoalueella saatua keskimääräistä vuosisatoa pinta-alayksikköä kohti. Normisato on vahinkovuotta edeltäneiden viiden vuoden satomäärien aritmeettinen keskiarvo, jota laskettaessa ei oteta huomioon suurinta eikä pienintä satomäärää. Jos tietoa viiden vuoden satomäärästä ei ole käytettävissä, normisato lasketaan vahinkovuotta edeltäneiden kolmen vuoden satomäärien aritmeettisena keskiarvona.

Normisatojen määräämistä varten valtakunta jaetaan normisatoalueisiin, jotka vastaavat työvoima- ja elinkeinokeskusten toimialueita. Maaseutuvirasto antaa *kutakin vuotta koskevat* määräykset normisadoista kasvilajeittain.

8 §

Viljelmäkohtainen satovahinkokorvaus

Viljelmäkohtainen satovahinko lasketaan vähentämällä viljelmän normisadon arvosta vahinkovuoden sadon arvo. Jos poikkeuksellisten talvehtimisolosuhteiden johdosta talvehtimisvahingon kärsinyt kasvusto rikotaan

ja kylvetään uudelleen tai jätetään kesannoksi, viljelmäkohtaista satovahinkoa laskettaessa otetaan kuitenkin huomioon vain 30 prosenttia asianomaisen kasvin normisadon arvosta tuhoutuneella viljelyalalla. Tarkempia säännöksiä talvehtimisvahingon korvaamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettua korvausta on haettava ennen kuin sadonkorjuu vahinkoalalla aloitetaan. Jos vahinko on todettavissa vasta satoa korjattaessa, hakemuksen voi tehdä sadonkorjuun yhteydessä. Hakemus on kuitenkin tehtävä hyvissä ajoin ennen satovahinkoa kärsineen kasvulohkon sadonkorjuun päättymistä. Sadonkorjuun jälkeen tehdyn hakemuksen perusteella korvausta ei myönnetä. Talvehtimisvahinkojen osalta hakemus on tehtävä ennen vahingoittuneen kasvuston rikkomista ja viimeistään vahingon ilmene- mistä seuranneen kesäkuun 30 päivänä. *Korvausasian käsittelee sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen, jonka alueella viljelmän talouskeskus sijaitsee.* Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä korvausta haettaessa noudatettavasta menettelystä.

9 §

Yleiskorvaus

Jos vahinko on aiheutunut laajalla, maantieteellisesti selvästi rajattavalla alueella, valtioneuvoston asetuksella määrättävillä perusteilla voidaan maksaa vahinkoa kärsineille viljelijöille yleiskorvauksia.

13 §

Korvauksen alentaminen ja epäminen

Satovahinkokorvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos korvauksen hakijan puolella on tahallisesti tai huolimattomuudesta myötävaikutettu vahinkoon.

ja kylvetään uudelleen tai jätetään kesannoksi *tai hoidetuksi viljelemättömäksi pelloksi*, viljelmäkohtaista satovahinkoa laskettaessa otetaan kuitenkin huomioon vain 30 prosenttia asianomaisen kasvin normisadon arvosta tuhoutuneella viljelyalalla. Tarkempia säännöksiä talvehtimisvahingon korvaamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettua korvausta on haettava ennen kuin sadonkorjuu vahinkoalalla aloitetaan. Jos vahinko on todettavissa vasta satoa korjattaessa, hakemuksen voi tehdä sadonkorjuun yhteydessä. Hakemus on kuitenkin tehtävä hyvissä ajoin ennen satovahinkoa kärsineen kasvulohkon sadonkorjuun päättymistä. Sadonkorjuun jälkeen tehdyn hakemuksen perusteella korvausta ei myönnetä. Talvehtimisvahinkojen osalta hakemus on tehtävä ennen vahingoittuneen kasvuston rikkomista ja viimeistään vahingon ilmenemistä seuranneen kesäkuun 15 päivänä. Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä korvausta haettaessa noudatettavasta menettelystä.

9 §

Yleiskorvaus

Jos vahinko on aiheutunut laajalla, maantieteellisesti selvästi rajattavalla alueella, valtioneuvoston asetuksella *säädettävillä* perusteilla voidaan maksaa vahinkoa kärsineille viljelijöille yleiskorvauksia. *Tällaiset korvaukset eivät saa johtaa 1 §:ssä tarkoitetun komission asetuksen 19 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin ylikorvauksiin kenenkään korvauksensaajan osalta.*

13 §

Korvauksen alentaminen ja epäminen

Satovahinkokorvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos korvauksen hakijan puolella on tahallisesti tai huolimattomuudesta myötävaikutettu vahinkoon *tai jos viljelyä on harjoitettu kasvupaikalla, joka on kunnol-*

taan tai sijainniltaan kyseiselle viljelykasville sopimaton.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.*
